

Aarhus byråds journalsager (J. Nr. 194-1868)

Originalt emne

Borgervæbning

Borgervæbning/Borgervæbning i Almindelighed

Borgervæbning/Ordenskorps

Fattigvæsen

Fattigvæsen/Fattiggaarden

Havnen

Havnen/Kystbeklædning

Jorder

Jorder/Salg og Afstaaelse af Grunde

Laan

Laan/Kommunens Laan

Mølledistrikt

Regnskabsvæsen

Regnskabsvæsen/Regnskabsvæsen i Almindelighed

Rets- og Politivæsen

Rets- og Politivæsen/Lønforhold

Skole- og Undervisningsvæsen

Skole- og Undervisningsvæsen/Lærerpersonalets Ansættelse og Afskedigelse

Understøttelser

Vandforsyning og Vandværk

Vandforsyning og Vandværk/Vandværk og Vandforsyningsanlæg

Indholdsfortegnelse

- 1) [Byrådsmødet den 18. december 1868](#)
- 2) [Byrådsmødet den 30. december 1868](#)
- 3) [Byrådsmødet den 28. januar 1869](#)
- 4) [Byrådsmødet den 11. marts 1869](#)
- 5) [Byrådsmødet den 18. marts 1869](#)
- 6) [Byrådsmødet den 1. april 1869](#)
- 7) [Byrådsmødet den 7. april 1869](#)
- 8) [Byrådsmødet den 22. april 1869](#)
- 9) [Byrådsmødet den 3. juni 1869](#)
- 10) [Byrådsmødet den 17. juni 1869](#)
- 11) [Byrådsmødet den 8. juli 1869](#)
- 12) [Byrådsmødet den 15. juli 1869](#)
- 13) [Byrådsmødet den 22. juli 1869](#)
- 14) [Byrådsmødet den 26. august 1869](#)
- 15) [Byrådsmødet den 2. september 1869](#)
- 16) [Byrådsmødet den 24. februar 1870](#)
- 17) [Byrådsmødet den 4. august 1870](#)
- 18) [Byrådsmødet den 17. august 1871](#)

Uddrag fra byrådsmødet den 18. december 1868 - side 3

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 194-1868)

Det overdroges borgmesteren, Liisberg, Jensen, Nors og Mørk at afgive Betænkning angaaende Størrelsen af det Laan, der maatte blive at optage i Anledning af Kystbelægningen, Vandværket m. d. (see Mødet 30. December 1868.)

Uddrag fra byrådsmødet den 30. december 1868 - side 1

[Til første side](#)

(J. Nr. 194-1868)

Fra den i Mødet 18. December nedsatte Committee var indsendt Betænkning angaaende Størrelsen af det Laan, Kommunen agter at optage. Committeeen formeente, at man kun burde tage Hensyn til de offentlige Arbeider, om hvis Iværksættelse der er taget Beslutning og over hvis Bekostelighed der foreligger Beregninger, nemlig:

Bandværket, som antages at ville koste . 160,000 Rd.

Loftbeklædningen. Kommunens Andeel i Omkostningen antages at ville udgjøre .... 15,000 Rd.

hvorhos Kommunen i nogen Tid maa staae i Forskud for de private Grundeieres Bidrag ... 12,000 Rd.

Gadeanlægget fra Vestergade til Munkeport. Byens Andeel ....8,000 Rd.

Fattigbygningen. Til denne er allerede laant 10,000 Rdl.; den hele Udgift: antages at ville blive 45,000 Rd., altsaa bliver at laane ..... 35,000 Rd.

230,000 Rd.

Derimod meente Committeeen, at man hverken burde tage Hensyn til saadanne offentlige Arbeider, som vel med større eller mindre Sikkerhed kunne siges at forestaae i en nærmere eller fjernere Fremtid (Raadhusets Udvidelse, Gadeanlægget fra Nørrebrogade til Meilgadesport o.s.v.), men om hvilke der ikke er taget endelig Beslutning, eller benytte Lejligheden til at tilbagebetale noget af Communens ældre Laan, der tilsammen udgjøre ca. 87,000 Rd., da de for største Delen ere stiftede paa meget favorable Vilkaar for Communen. Paa den anden Side fraraadede Committeeen at søge Laanesummen formindsket ved at afhænde de Obligationer og andre Værdipapirer, hvoraf Communen er i Besiddelse (ialt ca. 35,000 Rd.), deels fordi disse Midler ikke ere let disponible, deels fordi Communen formeentlig bør conservere nogen Capital, navnlig da Reservefondet endnu ikke kan ansees for tilstrækkeligt.

Forinden Beslutning tages om Laanets Størrelse, vedtog man efter Indstilling fra Committeeen at henvende sig til Stiftsøvrigheden, som allerede havde laant Communen 10,000 Rd. af de til Opførelsen af en nye Fattigbygning fornødne Midler, for at erfare, om Communen kunde

gjøre Regning paa at erholde det øvrige af Byggesummen i de nærmeste Terminer.

Uddrag fra byrådsmødet den 28. januar 1869 - side 2

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 194-1868)

Fra Stiftsøvrigheden var modtaget underretning om, at Kommunen ikke i den nærmeste tid kunne erholde den til Fattigbygningen fornødne sum af Stifts-midlerne. Man besluttede herefter at søge optaget et laan paa 250 á 300.000 Rdl. og valgte Borgmesteren, Nors og Broge eller, saafremt han ikke kunne modtage valget, Liiisberg til at indlede forhandlinger med Regerings-autoriteterne eller andre om et saadant laan. (Se mødet 11te Marts).

Uddrag fra byrådsmødet den 11. marts 1869 - side 1

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 194-1868)

Det Udvalg, der havde været i Kjøbenhavn for at forhandle om Optagelsen af et Laan for Communen, oplyste, at det, efter forgjæves at have henvendt sig til Finansministeriet og Nationalbanken, havde erholdt et Tilbud fra det Firma, som i sin Tid havde arrangeret Havnelaanet, og at det, efter at være kommen tilbage til Aarhus, ligeledes havde modtaget et Tilbud fra "Bikuben".

Det blev overdraget det tidligere nedsatte Udvalg paa grundlag af de saaledes fremkomne Tilbud at forhandle med behold af Byraadets Approbation. (See Mødet 18de Marts).

Uddrag fra byrådsmødet den 18. marts 1869 - side 1

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 194-1868)

Efter at det i Laanesagen nedsatte Udvalg i henhold til den i forrige Møde tagne Beslutning havde forhandlet med dHrr. modtagne Tilbud, hvoraf det ene gik ud paa, at de vilde modtage 300,000 Kdk. i Communeobligationer til Cours 86 mod 2 % provision. Den

aarlige Rente skulde være betalbar saavel ved k emnercontoiret i Aarhus som hos dHrr. Sedalia & Co., og af hvad der som til Udbetalinghos dem, skulde Communen betale 1/2 % Provision. Sj elden, hvorfor der ikke forlangtes pant, skulde forrentes og amortiseres med 5 % aarlig. Amortisationen kunde skee ved Opkj b af Obligationer. - Dhrr.s andet Tilbud gik ud paa, at de mod 1/2 % Provision vilde levere Communen 300,000 Kdk. i 4 % kongelige Obligationer mod et lige Beløb i Communeobligationer, iøvrigt paa de ovenfor nævnte Betingelser. - paa "Bikubens" vegne tilbød M rk mod 1 % Provision at levere Communen 300,000 Kdk.

i 4% kongelige Obligationer mod et lige Beløb i Communeobligationer. Den aarlige Rente skulde være betalbar saavel ved K emnercontoiret i Aarhus som hos "Bikuben" uden Provision. Til Forrentning og Afbetaling af Gj lden, for hvilken der forlanges Sikkerhed i Byens Skatteindtægter, skulde aarlig anvendes 5 % af Hovedstolen. Amortisationen kunde finde Sted ved Opkj b af Obligationer, og der indrømmedes Communen Ret til at de Obligationer, den udstedte, at tilbageholde indtil 25,000 Rdl., som dog ikke maatte gives i Markedet, men enten skulde anvendes til at laane paa eller til Amoritisation af Gj lden. Bikuben vilde derhos forpligte sig til i Løbet af 10 Aar at sælge communen ialt 100,000 Rdl. af dens Obligationer i Beløb paa mindst 10,000 Rdl. ad Gangen til Cours 94. Efter at dette sidste Punkt var bleven modificeret faaledes, Tilbud antaget af Byraadet under Forbehold af Indenrigsministeriets Approbation. (See Mødet 1st April).

Uddrag fra byrådsmødet den 1. april 1869 - side 1

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 194-1868)

Man vedtog og underskrev en af Borgmesteren, Liisberg, Mørk og Nors affattet declaration om den eventuelle Afslutning af Laanet hos "Bikuben" og besluttede under Forudsætning af, at Laanet approberes af Indenrigsministeriet, at lade den betingede Provision 1 % udbetale ved Hovedobligationens Underskrift. (Se Mødet 22de April).

Uddrag fra byrådsmødet den 7. april 1869 - side 1

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 194-1868)

Man vedtog og underskrev en af Borgmesteren, Liisberg, Mørk og Nors affattet Declaration om den eventuelle Afslutning af Laanet hos "Bikuben" og besluttede under Forudsætning af, at Laanet approberedes af Indenrigsministeriet, at lade den betingede Profision 1 % udbetale ved hovedobligationens Underskrift. (See Mødet 22de April).

Uddrag fra byrådsmødet den 22. april 1869 - side 2

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 194-1868)

I Anledning af at Directionen for "Bikuben" havde erklæret, at den kun kunde tiltræde den af Byraadet oversendte Declaration om Afslutningen af Communelaanet under Forudsætning af, at man udelod Declarationens 5te Post, ifølge hvilken "Bikuben" skulde træffe Foranstaltning til, at Partialobligationerne mindst 2 Gange ugentlig optoges paa Courslisten for Kjøbenhavns Børs som "Aarhus Communelaan af 1869", holdt Byraadet den 12te April et færdigt Møde, i hvilket man besluttede at udtale for "Bikuben", at man ansaae det for nødvendigt, at Bestemmelsen blev opretholdt, deels for at man kunde faae Laan paa 25,000 Kdk. i Obligationer, som Communen agtede at holde tilbage af Laanet, og deels for at have en Norm for, hvormeget der aarlig skulde amortiseres. "Bikuben" fastholdt imidlertid sin Vægring, men tilbød samtidig Byraadet, saalænge dens Midler tillod det, at yde Communen Laan paa de nævnte 25,000 Kdk. i Obligationer; da dette Tilbud, der i Mødet den 15de April blev forelagt Byraadet, ikke kunde betragtes som et tilstrækkeligt Æquivalent for Opgivelsen af Coursnoteringen, blev Sagen udsat, for at nye Overveielser, eventuelt Forhandlinger, kunde finde Sted. Under disse fremkom deels et Tilbud fra dHrr. Gedalia & Co. om at overtage Laanet ved Levering af kongelige 4 % Obligationer istedetfor Communens mod 3/4 % Provision og med Forpligtelse for Huset til at foranstalte Obligationerne noterede paa Kjøbenhavns Børns, iøvrigt paa de af Huset tidligere opstillede Betingelser, deels en Erklæring fra "Bikuben" om, at den var villig til at forøge den Sum i Obligationer, Communen efter den tidligere Aftale kunde tilbagekjøbe til Cours 90, indtil 150,000 Kdk., forlænge Fristen for Tilbagekjøbet til Udgangen af 1889 og Fastsætte Størrelsen af de Rater, hvori Obligationerne kunde tilbagekjøbes, til 5000 Kdk., medens saavel "Bikubens" Forpligtelse til at foranstalte Obligationerne noterede, som

Communens Ret til at tilbageholde 259,000 Kdk. bortfaldt. Paa visse Betingelser besluttede Byraadet at contrahere Laanet hos "Bikuben". (See Mødet 3die Juni).

Uddrag fra byrådsmødet den 3. juni 1869 - side 2

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 194-1868)

Da man gennem Stiftamtet havde modtaget Meddelelse om, at Indenrigsministeriet havde approberet den skete Indstilling i Laanesagen, anmodede man det tidligere nedsatte Udvalg om at fremkomme med Udkast til den Hovedobligation, der vilde være at udstede for Laanet, samt Forslag om, hvor stort et Beløb der skulde forlanges udleveret af de 150,000 Rdl. i Kgl. Obligationer, der umiddelbart efter Hovedobligationens Udstedelse skulde staa til Communens Disposition. Ligeledes anmodedes de i Vandværkssagen og Fattigbygningssagen nedsatte Udvalg om at fremkomme med Forslag om, naar Arbejderne skulde begynde. (See Mødet 17de Juni).

Uddrag fra byrådsmødet den 17. juni 1869 - side 2

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 194-1868)

Man bemyndigede det i Laanesagen nedsatte Udvalg til at sende "Bikuben" Udkast til Hovedobligationen for det contraherede Laan og forlange hele det Forskud udbetalt, som Communen efter Laanecontracten kunde forlange ved Hovedobligationens Underskrift. (See Mødet 2den Septbr.).

Uddrag fra byrådsmødet den 8. juli 1869 - side 1

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 194-1868)

Man besluttede at lade Kæmneren overbringe "Bikuben" Hovedobligationen for det contraherede Laan paa 300,000 Rd. og modtage det betingede Forskud paa 150,000 Rd.

i kgl. Obligationer. (See Mødet 15de Juli).

Uddrag fra byrådsmødet den 15. juli 1869 - side 2

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 194-1868)

I Henhold til den i forrige Møde tagne Beslutning havde kærneren hentet de 150,000 Kd. kgl. Obligationer, som Communen skulde have som Forskud paa det hos "Bikuben" optagne Laan. Det blev udsat til næste Møde at afgjøre om disse Obligationer skulde realiseres eller foreløbig benyttes som Pant for et midlertidigt Laan. (See Mødet 22de Juli).

Uddrag fra byrådsmødet den 22. juli 1869 - side 1

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 194-1868)

Af de kgl. Obligationer, Communen havde modtaget som Forskud paa det hos "Bikuben" optagne Laan, bemyndigede man Udvalget for Kasse- og Regnskabsvæsenet til inden Aarets Udgang st sælge indtil 50,000 Rd. nominel værdi, efterhaanden som der behøvedes Penge.

Man vedtog derhos at gjøre Indstilling til Indenrigsministeriet om Forelæggelse af et Lovudkast om Stempelfrihed for Partialobligationerne, og at opfordre "Bikuben", der havde forlangt Hovedobligationen thinglæst, til at frafalde denne Paastand for at spare Communen den med Thinglæsningen forbundne Udgift. (Se Mødet 19de August).

Uddrag fra byrådsmødet den 26. august 1869 - side 1

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 194-1868)

Man besluttede at lade den for Kommunens Laan hos "Bikuben" udstedte hovedobligation thinglæse, da "Bikubens" Direktion havde erklæret, at den ikke kunde frafalde sit Forlangende om, at Thinglæsning fandt Sted.

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 194-1868)

Det fremlagdes Indenrigsministeriets Approbation paa det hos Stiftsøvrigheden optagne Laan af 10,000 Rd. til Opførelse og Indretning af en combineret Forsørgelses- og Tvangsarbejdsanstalt.

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 194-1868)

Da der under 2den Februar 1870 var udkommen en Lov, hvorved Aarhus Commune bemyndiges til paa ustemplet Papir at udstede Obligationer, lydende paa Ihændehaveren eller paa Navn, for et Laan af 300,000 Rd. nominal Capital, optaget til Bestridelse af Udgifterne ved forskellige, dels paatænkte, dels allerede paabegyndte communale Foretagender, for hvilket Laan der er udstedt en Hovedobligation med lovbefalet Stempel, havde Borgmesteren gjort Henstilling om de Foranstaltninger, der i Henhold til den under 10de Juli 1869 udstedte Hovedobligation, yderligere maatte træffes til Realisation af Laanet hos "Bikuben".

Det overdroges Udvalget for Kasse- og Regnskabsvæsenet i Henhold til Hovedobligationens Bestemmelse at forsyne Partialobligationerne og de, dertil hørende Coupons med Underskrift, og at træffe de øvrige fornødne Foranstaltninger til Laanets endelige Berigtigelse.

(Ifølge den udkomne Lov kan Transport af de paa Navn udstedte Obligationet skee ved Paategning uden Brug af stemplet Papir.) (See Mødet 4de August).

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 194-1868)

Udvalgt for Kasse- og Regnskabsvæsenet meddelte, at Partial-obligationerne til Kommunens laan af 1869 nu var overleverede "Bikuben", der havde udbetalt Kommunen den resterende deel af laanet med 150,000 rdl. i kongelge obligationer.

Uddrag fra byrådsmødet den 17. august 1871 - side 1

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 194-1868)

Byraadet bemyndigede Kasse-Udvalget til at sælge Resten af Communens Kgl. Obligationer, naar Kursen og øvrige Forhold maatte opfordre dertil.

